ATILIM

Kurucusu: İ. Bilen

Yıl: 13, Sayı: 16 (182)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 15 Ağustos 1986

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

HER ŞEY ULUSAL KONFERANSIN BAŞARISI İÇİN !

Pahalılığa işsizliğe vurgunculuğa rüşvete ve işkenceye karşı:

ANAP'IN KÖR GİDİŞİNE DUR DİYELİM

● Yerel seçimler yaklaşırken iki yılda 200 bine yakın işçinin işten atıldığı açıklandı. ● 100 bin tekstil işçisine toplu sözleşmelerde açlık ücretleri dayatılıyor. ● İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuran işsizlerin sayısı cumhuriyet tarihinde ilk kez 1 milyonu aştı. ● Halkın en çok konuştuğu konu hayat pahalılığı ve zamlar. ● Şahinkaya olayı örtbas edilmeye çalışılıyor. ● İstanbul'da sonuçlanan TKP davasında ağır hapis cezaları verildi. ● Türk-İş seçim yapılacak illerde mitingler düzenliyor. ● İşçiler seçimlerde ANAP'a oy yok! diyorlar. ● ANAP seçimleri kazanabilmek için tüm yolları deniyor, seçim yapılan illerde halk ANAP'ın şantajıyla karşı karşıya. ● SOL BİRLİK ara seçimlerde ANAP'ın yenilgiye uğratılması için demokrasi güçlerini birlikte hareket etmeye çağırdı.

Yerel seçimler yaklaşıyor. Özal hükümetinin, Anavatan Partisi'nin gazete başlıklarına yerleştirmeye çalıştığı pembe tablo tüm çabalara karşın umulan ilgiyi görmüyor. Artık istatistikleri işlerine geldiği gibi düzenlemekte ustalaşmış olan ANAP uzmanları, % 7,8'lik bir büyüme hızından, birdenbire düşüveren enflasyondan söz ediyorlar. Gerçek ise tüm örtbas etme girişimlerine karşın gazete sayfalarında, halkın dilindedir. Halk arasında en çok konuşulan konu hayat pahalılığıdır. Enflasyon iddia edildiği gibi düşmüyor, tam tersine yeniden % 50'lerin üstüne tırmanıyor. İşten çıkarmalar iki yıldır rekor düzeylerdedir. 1986 yılının yalnızca son iki ayında 20 bine yakın işçinin işten atıldığını işverenler açıklıyorlar. İşten atmalar yalnızca ANAP hükümetinin işçi düşmanlığını göstermiyor, aynı zamanda % 7,8'lik büyüme hızının da büyük istatistik sahtekarlıkları ile elde edildiğini kanıtlıyor. Sürekli işçi çıkartılarak üretim artırılamaz. Üretim artırılmadan büyüme gerçekleştirilemez. Seçim öncesi ANAP hükümetince ne kadar gözlerden gizlenmeye çalışılırsa çalışılsın onların en çok övündükleri konularda bile tehlike çanları çalıyor. Dış borç ödemelerinde dar boğaz ufukta değil kapının önündedir. Son bir yılda yalnızca ilk 4 ayda kısa vadeli borçlar 1,2 milyar dolar arttı. Toplam kısa vadeli borçlar 8 milyar dolara yaklaştı. ANAP hükümeti ara seçimlere işte böyle bir tabloyla giriyor.

Arkası 8. sayfada

REJİMİN PROGRAMININ KARŞISINDA BİRLEŞMEK

TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri olarak geniş güçlerin tartışmasına açtığımız çeşitli alanlardaki alternatif önerilerimiz, birçok kez vurguladığımız gibi, en geniş barış ve demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanmasını amaçlıyor.

Barış ve Demokrasi Programımız, TKP Programı'nın tümünü içermiyor. Biz bu programda ne sosyalist görevleri formüle ediyoruz, ne de genel demokratik görevlerin kesin çözümünün yolunu gösteriyoruz. Bunlar TKP Programı'nda işlenmiştir.

Biz Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nda bugünkü durumdan bir çıkış yolu çiziyoruz. O nedenle yalnızca genel demokratik görevlerin kesin çözümünü amaçlayan ve sosyalist görevlerin çözümüne aday olabilecek devrimci sınıf ve katmanların çıkarlarını değil, bugünkü durumdan çıkılmasına, demokratikleşmeye katkıda bulunabilecek bütün sınıf ve katmanların çıkarlarını ifade ediyoruz.

Bugünkü Amerikan politikasıyla, bugünkü diktatörlüğün politikasıyla (bu politikalar gelgeç değilir) şu ya da bu nedenle çelişki içinde olan,

Arkası 9. sayfada

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Türk-Sovyet ilişkileri ile ilgili son gelişmeler hakkındaki açıklaması:

ŞİMDİ NÜKLEER ÇAĞA UYGUN BİR SAĞDUYU MANTIĞI GEREKLİDİR

TKP, Özal-Rijkov görüşmesiyle ilgili olarak, kamuoyunun dikkatini Türk-Sovyet ilişkilerine çekmeyi gerekli görmüştür. Dış politika alanındaki ciddi sorunları, günlük iç politika kaygılarıyla gölgeleme, dikkatleri Türk-Sovyet ilişkilerindeki olumlu eğilimlerden ve büyük olanaklardan başka yönlere çekme denemeleri karşısında, soruna barışın ve iki ülke halklarının çıkarları açısından bir kere daha eğilmek gerekmektedir.

Geleneksel Türk-Sovyet iyi komşuluk ve işbirliği ilişkileri açısından, iki ülke arasında yapılan yüksek düzeyli görüşmeler her zaman önemli bir adım olmuştu, bugün de böyledir. Sovyetler Birliği ile işbirliği ülkemizin ulusal çıkarlarıyla tamamen uygundur ve bu ne-

Arkası sayfa 7'de

İstanbul TKP davasında verilen mahkumiyet kararları üzerine:

TKP MK BİLDİRİSİ

Yurttaşlar,

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Türkiye Komünist Partisi üyesi oldukları gerekçesiyle çok sayıda yurtseveri 15 yıla varan ağır hapis cezalarına çarptırdı, İstanbul TKP davasında mahkum edilenler, ülkemizin özgür geleceğini, bağımsızlığını, demokrasiyi, sosyalizmi savundukları için mahkum edildiler. Bu mahkumiyet kararları, yasadışı tutulan öteki sol partilere yöneltilen yeni saldırılar, ara seçimler öncesinde halk düşmanı, yurt düşmanı bütün çıplaklığıyla gözler önüne serilen rejimin demokrasi güçlerine ve tüm halka yeni bir gözdağı girişimidir. Bu kararlar ara seçimlerin antidemokratik bir ortamda yapılacağının somut kanıtıdır.

Türkiye Komünist Partisi'nde örgütlenmenin yasaklandığı komünistlerin görüşlerini benimsedikleri için insanların tutuklandığı bir ülkede demokrasiden söz edilemez. Bu nedenle Türk Ceza Yasası'nın faşist 141-142. mad-

Arkası 8. sayfada

HEM İŞ YAPMAK HEM DE İŞ ÜZERİNDE ÖĞRENMEK ZORUNDAYIZ

● N.GÜREL

"Günümüzde kucaklamamız gereken yığın 12 Eylül öncesinden çok geniştir. Bu nedenle yığınsal hareket, yığın örgütü anlayışımız değişmelidir." (TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun MK 6. Plenumunu açış konuşmasından, s. 19)

Bu saptama yalnız biz komünistler için değil, sömürü ve baskıya, savaş tehlikesine karşı mücadele eden, yığınlar içinde çalışmayı başa alan bütün sol güçler için büyük önem taşıyor. Bu, aynı zamanda yalnızca ülkemizdeki çalışmalarımız açısından değil, B.Avrupa'daki çalışmalarımız açısından da geçerlidir.

On yıl öncesinden farklı bir dünyada ve farklı bir Türkiye'de yaşıyoruz. Gerek dünyada, gerekse ülkemizde toplumsal ilerleme sürecini hızlandırabilmek için bugün eskiye oranla çok daha geniş güçlerin eylemi zorunlu. Güçler oranında olumlu değişiklikler gerçekleştirmek ancak çok daha büyük bir güç birikimiyle olanaklı.

Bunu önümüzdeki dönemde biran olsun aklımızdan çıkarmamak gerekiyor. Demokratik muhalefetin hareketlenmesine, ortak görüşlere yaklaşmasına, yığın eylemlerinde 12 Eylül döneminin ilk yıllarına oranla bir canlanma olmasına karşın, partimizin henüz "demokrasiyi kazanma mücadelesinin başındayız" demesi bu gerçeklerle bağlıdır.

Ne ki, ileriye yol almanın koşullarının karmaşıklaşmış olması, eskiye oranla daha zorlu mücadelelerin zorunlu olması, bir karamsarlık nedeni olamaz. Çünkü koşulları güçleştiren etmenler, aynı zamanda, eskiye oranla çok daha geniş güçleri hareketlenmeye açık bir konuma getiriyor. Çelişkilerin her alanda derinleşmesi, Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçilerinin zorbalıkla izledikleri politikalardan zarar görenlerin çapının sürekli genişlemesini getiriyor. Bu öne koyduğumuz hedefler için mücadele eden ya da edebilecek güçlerin genişlemesi demektir.

12 Eylül öncesinde yığınların örgütlenmesi ve mücadelelerini yükseltmesi için çalışma yaptığımız alanlara bakalım. Bugün de çalışma yaptığımız bu alanlarda düne oranla çok daha geniş kesimlerin örgütlenme ve kendi çıkarları için aktifleşme ihtiyacı içinde olduğunu görüyoruz. (Bunu göremiyorsak, yığınlara değil, yalnızca bize yakın alanlara bakıyoruz demektir).

Öte yandan dün herhangi bir aktiflik gösterebilecekleri aklımızdan bile geçmeyen çeşitli kesimlerin bugün aktifleştiğini ya da dün uğrunda herhangi bir mücadele verilebileceğini düşünmediğimiz istemler uğruna mücadeleler verildiğini görüyoruz (Bunu göremiyorsak, yığınların gerisinde kalıyoruz demektir).

Mücadelenin daha geniş güç ve kesimleri kapsamasının zorunlu olduğu kadar olanaklı da olduğu ortaya çıkıyor. Bugün partimizin politikasının vardığı düzey, yığınlar içinde çalışan komünistlerin eskiden beri yığın çalışması yürüttüğümüz alanlarda olduğu kadar yeni yöneldiğimiz ya da yönelmemiz gereken (ya da gerekecek) alanlarda da, mevcut çelişkilerin derinleşmesinin hareketlendirdiği (ya da hareketlendireceği) bütün kesimleri mücadele içinde birleştirmesine elverişlidir.

Bunun için geniş kesimleri kucaklayacak örgüt biçimlerine yönelmek gerekiyor. Geleneksel yığın örgütlerinde, sözkonusu örgütün en geniş üye tabanını aktifleştirecek bir politika izlemesi için uğraş vermek gerekiyor. Geleneksel biçimlerde örgütlenmesi olanaksız kesimlerin yeni biçimlerde birleşmesinin yollarını aramak, bu kesimlerin kendi deneyleriyle çıkardıkları biçimleri desteklemek, zorlamadan geliştirmek gerekiyor.

Daha baştan, ilerde bir örgüt, hareket ya da çevre içindeki konumumuz ne olacak, diye bakmamak, hareketin genişlemesinin, yükselmesinin, örgütün güçlenmesinin yolu ne olacak, diye bakmak gerekiyor.

Ulusal Konferans sürecinde, yığınlar içinde çalışan yoldaşlarımızın bu açılardan deneylerini gözden geçirmeleri, görüş ve önerilerini bütün partinin kullanımına sunmak için iletmeleri büyük önem taşıyor. Bu güç ve karmaşık sorunlara bir kerede kalıcı yanıtlar bulmak elbette olanaklı değildir. Ama birikmeye başlayan deneylerin parti bütününde gözden geçirilmesi bile, bizi bugünkünden daha geniş yığınlara ulaştıracak sonuçlar çıkarmaya yönlendirebilecektir.

***

Geniş kesimleri birleştiren örgütlenmeler, geniş yığınların kendi çıkarlarını dile getirecekleri demokratik hareketler, ancak ilerici güçlerin aktif çabalarıyla bir derinlik kazanabilir, politik mücadeleye ağırlıklı bir katkıda bulunabilir. O nedenle, "her ilericiyi kucaklayıcı, yani her türlü sekterlikten uzak bir çalışma geliştirmek ve biçimler bulmak zorundayız. Özellikle gençlik, sendikalar, kadınlar, aydınlar hareketi için bu nokta çok önemlidir. (agy.)

Faşist diktatörlüğün yoketmeyi başaramadığı ilerici, sol güçlerin bütün bu dönem boyunca kazandıkları deneylerin ışığında yığın örgütlerinde her türlü bencillikten, yer kapma anlayışından uzak bir şekilde birleşmesi, bugün, vurguyla belirtmek gerekir ki, yaşamsal önem taşıyor (Örneğin bugün kimi sol çevrelerin yığın hareketlerinde kendilerine eski alışkanlıklarla özel etiketler, grup isimleri vererek çalışması, ileri kesimlerin yalıtlanmasından başka bir sonuç vermez).

Kimi zaman yoldaşlarımız, "biz elimizden gelen çabayı gösteriyor, birlik için özveriyle çalışıyoruz, ama ötekiler..." diye yakınıyorlar. Bu yaklaşım bir haklılık taşısa da, sorunların çözümünü getirmeye yardımcı olmuyor. "Ötekiler"i istediğimiz gibi değil, oldukları gibi görmek gerekiyor. "Bağlaşıklarımızla ilişkilerimizi ciddiye almalıyız. Bu ilişkilerin sorumluluğunu yüklenmeliyiz. Birlikte çalışmayı öğrenmek ve öğretmek zorundayız." (agy.)

Bizim birlik politikamız taktik değil, stratejiktir. Hele ilerici, sol güçlerin birliği toplumsal ilerleme sürecinin bütün evre ve aşamalarında belirleyici önem taşıyacaktır. Soruna her zaman bu bilinçle yaklaşabiliyor muyuz?

Birlikten yana açıklamalarımız, birliğe elverişli platformlarımız, ilkesel tutumlarımız, esnek taktiklerimiz, bütün bunlar eğer sabırlı, ısrarlı bir alçakgönüllü ve yapıcı çalışmayla birleşemezse sonuç alıcı olmayacaktır.

Solun tabanı geniştir. Şimdi bu taban yeni bir kuşakla daha da genişliyor. Bütün bu tabanda birlik istemi var. Bu istem güçlüdür. Ne yazık ki, henüz sol güçlerin bu güçlü isteme gereken yanıtı verebilecek ölçüde kendilerini yenileyebildiklerini söyleyemiyoruz. Ama bu böyle diye, biz önümüze, kendimizin nasıl içtenlikle birlik yanlısı olduğunu, "ötekilerin" buna yanaşmadığını kanıtlamak hedefini mi koyacağız? Bu doğru olmayacaktır. Görevimiz işbirliği yapmak istediğimiz bütün sol güçlerin tabanın birlik istemine içtenlikle yanıt verecek bir olgunluğa yükselmesine gereken

Arkası 9. sayfada

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Fidel Castro Ruz yoldaşa

Değerli Fidel Castro yoldaş,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye komünistleri ve kendi adıma, 60. doğumyıldönümünüzü candan kutlar, en iyi dileklerimizi iletirim.

Sizin yaşamınız, Küba'da emperyalizme ve sömürücülere karşı utkuya, sosyalist kuruculuğa, halkın kendi yazgısını eline alıp kendisi için en iyi şekilde biçimlendirmesine adanmıştır. Türkiye komünistleri sizin Orta Amerika'da ve Karayipler'de barış, güvenlik ve istikrar uğruna çabalarınızı, gelişmekte olan ülkelerin dış borçları sorunlarıyla ilgili girişimlerinizi büyük bir ilgi ve sempatiyle izliyorlar. Sizi, ateşli bir yurtsever ve dünya komünist hareketinin seçkin bir önderi olarak tanıyorlar.

Değerli Fidel Castro yoldaş,

Biz, Kübalı komünistlerin 3. Kongre'nin önlerine koyduğu görevleri başarıyla yaşama geçireceklerine yürekten inanıyoruz. TKP, Küba Komünist Partisi ile Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkeleri temelinde kardeşçe bağlarla bağlıdır. 60. doğum yıldönümünüzde Size, sağlık, esenlik, sorumlu görevinizde büyük başarılar dileriz.

13 Ağustos 1986

Komünist selamlarımızla
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
Haydar KUTLU

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov yoldaşın Sovyet Uzakdoğusu gezisi sırasında, Habarovsk bölgesi parti kadrosu önündeki konuşmasından:

TOPLUMSAL YAŞAMIN HER ALANINDA DÖNÜŞÜM

Son günlerdeki gezilerim sırasında gördüklerimiz ve duyduklarımız şunu bir kez daha gösteriyor ki, Sovyet insanları partinin belirlediği önlemleri büyük bir hoşnutlukla, büyük bir içtenlikle kabul ediyor, alınan kararlara aktif bir yanıt veriyor. Ben, SBKP MK Nisan Plenumu'ndan sonra partinin yaptıkları ve 27. Kongre'den sonra yapmakta oldukları üstüne olumsuz bir görüş dile getirildiğini duymadım, böyle bir durumla karşılaşmadım. Bu, yoldaşlar, benim Uzakdoğu gezimden çıkardığım en önemli politik sonuçtur.

Ne işçi sınıfı, ne köylülük, ne de teknik ve yaratıcı aydınlar, hiç kimse, artık daha fazla eski tarzda yaşamak istemiyor, eskimiş olan, ileriye doğru hareketimizi engelleyen, bizim gerçeklerimizi, bizim yaşamımızı ve bizim sosyalist düzenimizi gölgeleyen hiçbir şeye kayıtsız kalmak istemiyor. Artık hiç birimiz eski tarzda yaşayamayız. Bu açıktır. Bu anlamda biz, hızlandırma alanında belirli bir adım atıldığını söyleyebiliriz. Ama bu adımın, artık başarının sağlandığı, artık duruma tamamen hakim olduğumuz, halkın dediği gibi, artık herşeyin yolunda olduğu biçiminde kavranması tehlikesi ortadadır. Eğer böyle bir sonuç çıkaracak olursak, hata işlemiş oluruz. Hızlı bir büyüme eğilimine yolaçacak köklü niteliksel değişikliklerin gerçekleştirildiğinden henüz söz edemeyiz. Genel olarak, yoldaşlar, önümüzde kapsamlı ve yoğun bir çalışma dönemi bulunmaktadır. En önemli işler ileridedir, önümüzdedir. Ülkemizin parti aktifi, bütün parti bunu iyi anlamak zorundadır.

Bizler birçok şeyi, yeni görevleri çözerken öğrenmek zorundayız. Bizler ileriye doğru adım atarken, riziko ve sorumluluk yüklenmekten korkmamalıyız. Biz dönüşümleri, yürüyüşümüz sırasında, ekonomik ve sosyal görevlerin aktif çözümü sırasında gerçekleştireceğiz.

Devrimci nitelikte bir süreç

Söz konusu olan büyük önemde dönüşümlerdir. Bugünkü dönüşümler toplumsal yaşamın yalnız ekonomik değil, bütün alanlarını içermektedir. Bu dönüşümler sosyal ilişkileri, politik sistemi, manevi-ideolojik alanları, partinin ve kadrolarımızın çalışma stili ve yöntemlerini de içine almaktadır. Ben burada, 'dönüşüm' ile 'devrim' sözlerinin arasına eşit işareti koyabilirim. Partimiz MK Nisan Plenumu ve 27. Kongre kararlarında öngörülen dönüşümler ve reformlar, toplumsal ilişkiler sisteminde, insanların kafalarında ve yüreklerinde, psikolojilerinde ve günümüz gerçeklerinin anlaşılmasında, herşeyden önce de hızlı bilimsel-teknik ilerlemenin getirdiği görevlerin kavranmasında gerçek bir devrim oluşturmaktadır.

SBKP'de ve tüm ülkede şu kesin ve bütünsel görüş egemen durumdadır Yaşamın önümüze koyduğu sorunların yanıtlarını biz sosyalizmin dışında değil, kendi sistemimizin içinde aramalıyız, planlı ekonominin, sosyalist demokrasinin, kültürün ve insan faktörünün potansiyelini kullanmalıyız ve halkın aktif yaratıcılığına dayanmalıyız. Böyle birşey, Batı'da kimilerinin hiç de hoşuna gitmiyor. Batı'da bazıları sosyalizmden geri dönüşle eş anlamlı olacak bir şeyler, kapitalizmin önünde dize gelip onun yöntemlerini benimsememizi bekliyorlar. Ülkemizde süregiden değişikliklere gölge düşürmeyi, parti yönetimi ile halk arasına kama sokmayı amaçlayan değişik kışkırtıcı yayın ve yazılar da yok değil. Bu çabalar boşuna çabalar olmaya mahkumdur. Partiyle halkın çıkarları ayrılmazdır, bizim seçtiğimiz yol ve politik rota kesin ve sarsılmazdır. Bu önemli konuda halk ile parti bir bütündür.

Belirleyici olan partinin nasıl çalışacağıdır

Planlı ekonomiye, özel bir ekonomik yönetim sistemine sahip olan ülkemizde, partinin yönetici bir güç olduğu yurdumuzda birçok şey, hem de belirleyici ölçüde, partinin nasıl eylem yürüttüğüne, kadroların ve en başta parti aktifinin nasıl çalıştığına bağlıdır. Kadrolarımız, bizim parti aktifimiz yeni görüşlere sahip olmalı, yeni görüşlerle ortaya çıkmalı, yeni yöntemler geliştirmeli ve halkın Kongre kararlarını yerine getirme savaşımının en önünde yer almalıdır.

Hepimiz çalışmalarımızı artırmalıyız. Vurguluyorum yoldaşlar, hepimiz: Üretim alanında çalışanlar olduğu gibi, bilim alanında ve yönetimde çalışanlar, örgütsel ya da politik çalışma yürütenler, hepimiz çalışmalarımızı artırmak zorundayız.

Partinin son yıllardaki pratiğinde ve çalışmalarında iyi olan çok şey vardır. Bu, gözardı edilmemelidir. Ama yoldaşlar, şimdi zaman ve görevler tamamen başkadır. Yeni ekonomik ve teknik sorunlara 30'lu, 40'lı, 50'li ve hatta 60'lı ve 70'li yılların deneyimleriyle yanıt aramaya kalkarsak, ileriye doğru adım atamayız. Şimdi zaman başkadır, istemler, gereksinimler başkadır, ama olanaklar da başkadır. Bunu herkes iyi anlamalıdır.

Arkası 6. sayfada

VLADİVOSTOK KONUŞMASINDAN...

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov yoldaş, Uzakdoğu gezisi sırasında, Vladivostok'ta yaptığı konuşmada, SSCB'nin Asya-Pasifik bölgesinde uluslararası güvenliğin ve barışçı işbirliğinin sağlanmasına yönelik programını açıkladı. Program Güneydoğu Asya'da barışçı ve kalıcı çözüm Asya-Pasifik bölgesinde atom silahlarının artırılmasına ve yaygınlaştırılmasına izin verilmemesi; Asya'da asker sayısında ve silahlı kuvvetlerde indirime gidilmesi; Pasifik okyanusunda savaş filolarının aktifliğinin azaltılması; bu bölgede güvenlik ve kuvvete başvurmama önlemlerinin görüşülmesi konusunda pratik adımlara geçilmesi konularında somut önerileri içeriyor. Gorbaçov yoldaş, Afganistan hükümetinin isteği üzerine bu ülkede bulunan sınırlı sayıdaki Sovyet birliklerinden 6 alayın geri çekileceğini de duyurdu. Afganistan konusundaki durumun politik çözümü yönündeki Sovyet tutumunun bir parçası olan bu adım karşısında, Demokratik Afganistan Cumhuriyeti'nin içişlerine emperyalist karışmalara son verilmesini istedi. Gorbaçov yoldaşın yaptığı yeni öneriler, açıkladığı kararlar, SBKP'nin, Sovyet devletinin uluslararası durumun normalleşmesi çabalarının dış politikasının köşe taşlarından biri olduğunu yeniden ortaya koydu.

kısa haberler...

- Meksika, Arjantin, Yunanistan, İsveç, Hindistan ve Tanzanya liderleri Meksika'daki zirve toplantısında onayladıkları ortak belgede, atom denemelerinin durdurulmasını, ABD'nin bu konudaki Sovyet moratoryumuna katılmasını istediler.
- ABD'nin Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atmasının41. yıldönümünde yapılan kurbanları anma törenleri, Amerikan yönetiminin silahlanmayı ve atom denemelerini sürdürme politikasının dünya çapında kınandığı forumlara dönüştü.
- Güney-Pasifik ülkelerinin Suva zirve toplantısı sonunda nükleer devletlerden bölgenin atom silahlarından arındırılması konusundaki 1985 "Rarotonga anlaşması"na saygılı olmaları istendi. SSCB ve ÇHC olumlu yanıt verirken, ABD ve İngiltere karşı çıktı, Fransa ise resmi görüş bildirmedi.
- Şili'de Santiago Üniversitesi Öğrenci Birliği lideri Martinez'in gizli polis tarafından katledilmesi sert bir protesto dalgasına yolaçtı, öğrenciler üniversite ve yüksek okullara saldıran polise karşı kendini barikatlar kurarak savundu.

Muhabirlerimiz bildiriyor

Eli kanlı katil uzmanlık eğitiminde

M.Fırat/Diyarbakır

Diyarbakır Askeri Ceza ve Tutukevi'nde İç Emniyet Amirliği görevinin yanısıra zaman zaman daha değişik görevlerde de bulunan Ali Osman Aydın "mesleki bilgi ve becerisini" artırıp, geliştirmek için Amerika'ya gönderildi.

Ali Osman Aydın, Diyarbakır Ceza ve Tutukevi'nde Necmettin Büyükkaya'nın da içinde yer aldığı 62 (ki daha sonra yetkililer 33 kişinin öldüğünü resmen itiraf etmek zorunda kaldılar) yurtseverin ölümünden şu ya da bu şekilde sorumlu, eli yurtsever kanına bulaşmış, her olayda parmağı olan bir katildir.

Bu Ali Osman ki, devrimcilerin, Kürt yurtseverlerin ve komünistlerin savunmalarını engelleyen, savunma hakkını çiğneyen, tutukluları duruşma salonundan dışarı atan, tutuklu yakınlarını, avukatları tehdit eden, faşist diktatörlüğün göstermelik mahkeme heyetlerinden daha yetkili bir kişidir. Hem savcı, hem yargıç ve hem de eli sopalı bir katildir.

Bu Ali Osman ki, mahkemelerdeki duruşmalarda, sorgulama sırasında ve cezaevinde yapılan zulüm ve işkenceleri açıklayan, devrimci onurunu koruyup mahkemelerin biçimselliğini kanıtlayan, sıkıyönetim savcılarının hazırladığı iddianameleri paçavraya çeviren tutuklulara işkence yapan ve yaptıran, tutukluları "itiraf"a zorlayan işkencecilerden biridir. Eli yurtsever kanına bulaşan bu kişi aynı zamanda bir kontr-gerilla uzmanıdır.

Anlaşılan şimdiye kadar yurtseverlere yaptıkları yetmedi, "bilgi ve becerisini artırmak" üzere Amerika'ya gönderildi.

Bursa köylüsü her geçen gün yoksulluğa itiliyor

Ali Yavuz/Bursa

Bursa Karacabey'e bağlı Uluabat gölü, kıyı köylerinden 10 bini aşkın balıkçı ailesi zor durumda. 3 yerden göle boşalan Mustafakemalpaşa çayı, Karadere ve Susurluk ırmaklarının maden ve salça fabrikalarının zehirli artıklarını Uluabat gölüne taşımaları, hem suda kirliliğe, hem de balık ve tatlı su istakozunun zehirlenerek ölmelerine yol açıyor.

Uluabat gölünde kerevit denilen tatlı su istakozu avı yasağının kaldırılmasından sonra, çıktılan kerevit avından elleri boş döndüklerini söyleyen balıkçılar "üç, dört yıl önce bu gölden 650 ton kerevit çıkıyordu. Önceki yıl 350 tona, geçen yıl ise 10 tonun altına düştü. Bu büyük düşüşlerin nedeni göle kanşan fabrika artıklarıdır. Gölle birlikte biz de yokoluyoruz. Aç kalıyoruz. Defalarca müracaat ettik. İlgilenen yok. Göl ulusal servetimiz, ama korunması gerekirken zehirli sularla kirletiliyor. Bu fabrikaların yöneticileri yargılanmalı, tazminat ödemelidirler" şeklinde konuştular.

Geçimini sadece balıkçılıktan kazanan köylü ailelerinin köyleri terk etmeye başladığı görülürken, Uluabat köyü muhtarı Hilmi Taşdemir ve Balıkçılar Kooperatifleri Başkanı Fahrettin Köken "binlerce balıkçı ailesi açlığa terkediliyor. İlgililerin harekete geçmemesini ve gerekli önlemlerin hala alınmamasını yadırgıyor ve bir türlü anlam veremiyoruz" dediler.

Bursa'da Koza piyasasının yapıldığı tarihi Koza Han bu yıl üreticinin artan tepkisine sahne oluyor. Koza üreticileri kozanın artık para etmediğini, son 10 yılda fiyatının sadece 500 lira arttığını belirterek, "Kozacılık ölüyor". diyorlar. Ayrıca üreticiler dut ağaçlarının yok olması, tarlaların pahalılık nedeni ile ilaçlanmaması ve melez tohumların bozuk olmasının üretimin düşüklüğüne neden olduğunu belirterek, "kozaya verdiğimiz emeğin karşılığını alamıyoruz" diyorlar.

Bursa'da yumurta üreticileri, Ziraat Bankası'nın yumurta üreticilerine yaptığı yardımdan vazgeçmesi üzerine zor durumda kaldılar.

GENÇLERİ KİMLER "EĞİTİYOR"

M.Cemil Dede-Vedat Aygün/İstanbul

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinin öğretim üyesi Prof. Mehmet Eröz, Alparslan Türkeş'in de katıldığı bir cenaze töreni ile Edirnekapı şehitliğinde toprağa verildi. Gerici basın onun, faşist ideolojinin yayılmasına hizmet eden kitaplarını göklere çıkardı. Gençliğin gerici, çağdışı kafaların elinde "eğitildiği" bir kez daha kamuoyunun gündemine geldi.

Bugün üniversiteler gericiliğin acımasızca aşılandığı birer ocak, en ufak bir hak aramaya karşı tehdit ve baskının kol gezdiği birer karakol haline getirildi. İlerici demokrat öğretim üyeleri üniversitelerden uzaklaştırılır, kürsülerden koparılırken, bunlardan boşalan yerlere gerici, faşist nitelikli sözde öğretim üyeleri doldurulduu.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesindeki tüm kürsüler de faşistler ve gericiler tarafından tutulmuş durumda. Bütün hocalar buradan mezun olmuştur. Asistanlığa aynlanlar dört yıl içinde gerici olduğuna kesinlikle inanılmış kişilerden seçilir ve bu durum sürer gider. Dışardan atama yoluyla gelene henüz rastlanmadı. Bunlar kendi kafalanndaki öğrencileri kollamakta ilerici demokrat öğrencileri de çeşitli yollarla üniversiteden uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar.

İşte İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi kürsülerini tutan faşist, Turancı kafalı öğretim üyelerinden bazıları:

Yaklaşık 15 yıllık saltanatıyla, faşizmin teorisyenlerinden Prof. Muharrem Ergin.

Muharrem Ergin'in gözdesi, öğretim görevlisi Osman Sertkaya. Haftada iki gün Ankara'da yine ilgili bölümde, TRT'de ve Edebiyat Fakültesinde Türkoloji bölümünde eski Türkçe adı altında faşist içerikli dersler veren tam anlamıyla öğrenci düşmanı bir kişi.

Tercüman takviyeli Mehmet Çavuşoğlu. Padişahlık hayranı, Mimar Sinan Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümü başkanı.

Necmettin Hacı Emiroğlu. Bugün Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümü başkanı olan bu kişi, ünlü bir faşist.

Ömer Faruk Akgün, "neden yaktınız vatan hainleri bu imparatorluğu" diyecek kadar Osmanlı ve Padişahlık hayranı. Bütün komşu ülkelerin düşmanı fanatik bir gerici.

Nejat Binici. Abdülhamit hayranı. Haftada iki gün Balıkesir Necati Bey Eğitim Fakültesinde ders veren bu kişi, faşistlerin düzenlediği Göksu gezisine katılıp onları desteklemiş ve kışkırtmıştı.

Atilla Şentürk, Mustafa Özakan, Muhammet Nur Doğan, Zeynep Karman, Kazım Yetiş ise faşist öğretim görevlilerinin diğerleri.

Bu sözde öğretim üyeleri bugünkü ANAP hükümetinin kültür danışmanlığını da yapmaktadırlar. Bunların hepsi Aydınlar Ocağı, İlim Yayma Cemiyeti, Türk Ocağı, Balkan Türkleri Dayanışma Dernekleri, TRT, Türk Dil ve Tarih Kurumu ve çeşitli faşist örgütlerin üyeleridir.

Barış için spor

G.Güner/İstanbul

3 ay kadar önce başlatılan 1986 Barış Yılı Futbol Turnuvası, Temmuz ayı başında sona erdi. 22 takımdan 500 gencin spor yaptığı turnuvayı, binlerce sporsever de izledi. Çağlayan sahası, her hafta sonu semt gençliğinin ve sporseverlerin çeşitli etkinliklerine sahne oldu.

Turnuvada Haluk Gerger'in hazırladığı ve barış sorununu konu alan "Barış Seçkisi" adlı kitap ile kitle sporu anlayışını tanıtan "Niçin kitlesiz spor değil" adlı kitaplar başarılı takımlara kazandıkları kupayla birlikte armağan edildi.

1986 Barış Yılı Futbol Turnuvası'nın sonunda davulluzurnalı, halaylı maçların oynandığı alanda barış güvercinlerinin süslediği turnuva flamasının karşısına dizilen gençler, turnuvanın kapanışından sonra ellerinde kitapları ile Çağlayan'a, Gürsel ve Hürriyet mahallesine doğru yürürken, dostluk ve barış için spor yapmanın ve heyecan duymanın tadını yaşıyorlardı.

kısa...kısa...kısa...

● Türk-İş Başkanlar Kurulu, 6 Ağustos günü İstanbul'da yaptığı toplantıda, ara seçim yapılacak olan Samsun, Manisa, Zonguldak ve Gaziantep'de "hükümete işçiden oy yok" sloganıyla mitingler düzenleme kararı aldı. Dört ildeki mitinglerle ilgili olarak yerel eylem komitelerinin kurulduğu açıklandı. Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısını, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne bağlı sivil polislerin izlemeye kalkışması büyük tepki yarattı.

● Türk-İş'e bağlı sendikaların İstanbul şubeleri, "işçinin sesinin daha gür duyulması için İstanbul'da da miting ve yürüyüş yapılmasını" istediler. Demiryol-İş İstanbul Şube Başkanı Zafer Boyar tarafından açıklanan istekler arasında şunlar bulunuyor: "Sık sık açıkhava toplantıları, mitingler yapılması, ülkenin her kentinden, aynı gün aynı saatte Türk-İş Genel Merkezi önünde buluşmak üzere yürüyüşler başlatılması, bütün işsizleri kahvehaneler yerine siyasi partilerin önünde toplayarak sessiz tepki gösterilmesi, meşru grev haklarının üst üste getirilerek yaygınlaştırılması, ekonomik ve sosyal yaşamla ilgili bütün sorunlar için imza kampanyaları açılması."

● Son iki ay içinde işten atılan işçi sayısının 12 bini geçtiği açıklanırken, İstanbul Emayetaş fabrikasından gerekçesiz olarak çıkartılan 52 işçi, aileleriyle birlikte fabrika bahçesinde toplanarak patronla görüşmek istediler. İşçiler işten atma kararını protesto ederek, kendilerine kıdem tazminatı yerine verilmek istenen vadesi belirsiz senetleri de reddettiler.

● Bursa Orhaneli Krom maden işletmelerinden toplam 1400 işçinin işten atılması üzerine 5 bin kişi açlık tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. İşçi çıkartılan ilk işletme, Başbakan Özal'ın yüzde 30 hissesine sahip olduğu ve Amerikalıların da ortak bulunduğu Ege Metal oldu. Bu işletmede çalışan 650 işçiden 257'si işten atılırken, Bursa Toros Krom işletmeleri işletmeyi kapatma kararı aldığını ileri sürerek 950 işçisini, Ogerman Krom işletmesi de 200 işçisini işten attı.

● Hükümet, işçilerin ücret ve geçinme koşullarındaki gelişmeleri gösteren SSK gelir durumu istatistiklerini sansür etme kararı aldı. Karara göre hükümetin iddialarının tersine bir tablo sergileyen SSK istatistikleri ya yayınlanmayacak, ya da geç iktirilerek ve sansürlü olarak yayınlanacak. Bu arada 13 yıldır Türkiye'de gelir dağılımını gösterir anketin yapılmamış olması muhalefetin tepkisine yolaçtı. Konuyu meclis gündemine getiren SHP, gelir dağılımı yanısıra son altı yıldaki servet dağılımının da tespit edilmesini istedi.

● Halkın açlık ve yetersiz beslenme nedeniyle parasız yemek dağıtan aşevlerine hücum ettiği belirtildi. Büyük kentlerde belediye, vakıflar ve Kızılay aşevlerinin önünde kuyrukların büyüdüğü, binlerce ailenin aşevlerine başvurduğu, aşevlerinden yemek yiyenlerin sayısının bir yılda iki kat arttığı kaydedildi.

Toplu Konut Fonu: ÖZAL'IN BÜRÜNDÜĞÜ SAHTE ÖRTÜ

● **Nesrin TAŞOVA**

Özal iktidara gelmeden önce açıkça söyledi. "Yuvanızı yapacağım" dedi. Dediğini de tuttu. Halkın "yuvasını yaptı". Gecekonduda oturan odasına bir oda daha ekleyemez oldu. Iyi kötü bir dairede kirada oturan dar gelirli vatandaş, gecekonduya taşınmak zorunda kaldı. Ve hep birlikte yıkıma gelecek dozerlerin yolunu gözlemeye başladılar.

Özal "1987 yılının sonuna kadar 1 milyon konut tamamlanacak" diyor. Gazeteler Istanbul Belediye Başkanı Dalan'ın başarılarını övüyorlar. Sonuçta ortaya çıkan manzara, kaldırımları boyanmış kentler, 35 metrekarelik süper lüks dairelerin 12'şer milyona satıldığı, 100-150 metrekare süper lüks konutların kiracı beklediği bir Türkiye' dir. Parlak bir manzara. Özal ve onun belediye başkanlarının bunca övülen "başarılarının" sırrı nedir? Bu başarının bir tek ve sihirli sırrı var. Bu da yaptığıyla da yıktığıyla da halka vurmak, tepedeki bir avuç azınlığa hizmet etmektir.

"Örnek başkan" Dalan, Istanbul köprüsünün ayaklarının geçeceği Ceylani sitesini yıkmaktan vazgeçti. Köprünün ayağı her nasılsa Büyük ve Küçük Armutlu'daki gecekonducunun tepesine taşındı. Böylece buradaki gecekondular yıkılarak bir "çirkinlik", bir "sorun" daha yok edildi. Dalan gecekonduda oturanlara sağlıklı konutlar gösterilinceye kadar yapılması gerekeni, yani bölgenin sorunlarının çözümü için altyapısını yapmak yerine yıktı ve sorunu "çözdü".

Peki, kendini neredeyse fukara babası ilan eden Özal, kurduğu Toplu Konut Fonu ile ne yaptı? Konuta acil olarak ihtiyacı olanlar, son derece sağlıksız gecekondularda, barınaklarda yaşayanlar, işçiler, memurlar, dargelirliler konut fonu sayesinde konut sahibi mi oldular?" "Ortadirek" dediği ve gelirinin en az yarısını kiraya veren halk fonu kullanabiliyor mu? Yoksa fonun gelirlerinin esas yaratıcısı olan halk, gene yalnızca verdiğiyle mi kaldı? Rakamlar sıkıcıdır ama Toplu Konut Fonu'ndan kimin konut sahibi yapıldığını görmek için şöyle küçük bir hesap yapmak gerekli oluyor:

Bugün 100 metrekarelik bir konut 10 milyona çıkıyor. Toplu Konut Fonu 2 milyon 750 bin lira kredi veriyor. Geriye kalan 7 milyon 250 bin lirayı konut sahibi 3 yılda ödemek zorunda. Ayda 200 bin lira ediyor. Aylık kira ve masraf da eklendiğinde aylık geliri en az 350 bin lira olanların fondan konut sahibi olabileceği görülüyor. Ne orta direk, ne alt direk... Yalnızca üst direğe yarıyor Toplu Konut Fonu. Bu fon iddia edildiği gibi zenginden alıp fakire vermiyor. Bu fonla fakirler zenginleri ev sahibi yapmakla yükümlü kılınıyorlar.

Özal Konut Fonu'nu başka alanlarda da kullanıyor. Diğer bütçe dışı fonlar gibi denetim dışı olan bu fon, büyük tekelleri kurtarma operasyonlarında olduğu gibi, büyük oranda iç borçlanmaya giden hazinenin açığını kapatmakta da kullanılıyor. Öyle ki fon tükeniyor. Gazetelerde bir yandan "Toplu Konut Fonu bitti, kredi verilmesi durduruldu" haberleri yer alırken, öte yandan Özal' ın "1 milyon konutun tamamlanacağı" nı söylemesi, yalnızca bu iki haber bile iktidarın soruna nasıl bir ciddiyetsizlik içinde yaklaştığını göstermeye yetiyor.

Fon kurulduktan sonra inşaat sektörü canlandı diyorlar. Inşaat sektörü büyüme hızında binde 3-4'lük bir yükselme olduğu söyleniyor. Ama biz şu tek ve değişmez soruyu soralım: Sonuçta kime karşı kim kazanıyor? Konut birim maliyetinin, inşaat malzeme tekellerinin yaptığı zamlarla bir yılda % 100 arttığı koşullarda kimin kazandığı açıktır. Kazanan büyük inşaat şirketleridir. Gazeteler az sayıda firmanın, yalnızca belirli inşaat malzemelerinin satışından yılda ortalama 88 milyar lira ciro sağladığını yazıyorlar. Bu durumda sayıları 10 kadar olan holding ve müteahhit firmanın 223 milyar liralık bir proje ile Konut Fonu'nu talana hazırlanmalarında şaşılacak bir yan yok.

Toplu Konut Fonu'nun iktidara şu son ve en büyük hizmetini unutmayalım. Fon, Özal için çözemediği, düğüm ettiği sorunları maskeleme aracı oluyor. Çözülmek bir yana, cumhuriyet tarihinde görülmedik bir orana çıkan işsizlik, düşürülemeyen enflasyon ve enflasyonun üzerinde seyreden zamlar, bütün bu başarısızlıklar bugün "konut yapıyoruz" yalanı ile örtülmeye çalışılıyor. Toplu Konut Fonu, Özal iktidarının örtüsü oluyor.

Iktidarın elinden bu örtüyü çekip almak, her şeyden önce alternatifi göstermekle olanaklıdır. Ülkede her alanda olduğu gibi konut alanında da konut sorununun acilliğini göz önüne alan, olanakları halk yararına değerlendirmeye çalışan, gerçekçi çözüm yolları üreten çevreler, aydınlar, bunların örgütleri var. Sorunla doğrudan ilgili kooperatifler var. TKP'nin tüm bu çevrelerin görüşlerini de dikkate alarak hazırladığı ve yeni görüş ve eleştiriler ile zenginleştirmeye hazır olduğu alternatif ekonomik ve sosyal politika, konut alanında, var olan ve bugün tekellerce yağma edilen kaynaklarla, devletin hemen büyük çaplı konut projeleri başlatabileceğini, bunun yapılması gerektiğini belirtiyor.

Açıkça ortadadır. Konut alanında da sorunu çözücü adımların atılması ancak ulusal demokratik bir iktidarın kurulmasıyla olanaklı olabilir.

Kürt halkının kurtuluş yolu...

● Dara HESİNKER

Kürt sorununun dile getirilmesini rejim karşıtlarının birlik çabalarının karşısına koymak, sorunun dile getirilmesinin oluşturulması gereken geniş birliği daraltacağını söylemek doğru mudur?

Durum, bu soruyu "doğru" ya da "yanlış" diye yanıtlayamayacağımız kadar karmaşıktır. Ama demokrasi içinde Kürt ulusal sorununa çözüm bulunması gerektiğini dile getiren TKP, bunu hiç bir zaman bir yük olarak görmüyor. Tersine programımızda Kürt ulusal sorununun çözümüne yer vermemiz Komünist Partisi'nin derin demokratik inançlarının yadsınmaz kanıtı oluyor. Bağlaşıklarının TKP'ye güvenebileceklerinin somut kanıtı oluyor.

Bugün rejim karşıtı güçler arasında programlarında Kürt ulusuna kendi kaderini tayin hakkını tanımayan, bunu reddeden, hatta Kürtlerin ayrı bir ulus olduğu gerçeğini bile kabul etmeyen, ya da Türkiye'de Kürtlerin de yaşadığını açıkça ifade edemeyen çevreler vardır. Gerçekte böylesi tutumları, bu güçlerin gelecekte milyonlarca Kürt emekçisinin desteğini almalarının önünde engel oluşturuyor. TKP'yi Kürt ulusuna ayrılma hakkı anlamına gelen ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını tanıdığı için bölücükle suçlayıp yalıtlamak isteyen antikomünist çevrelerin tüm çabaları ise başarısızlığa mahkumdur. Çünkü bu demokratik ilke demokratik sürecin ilerlemesiyle, hem enternasyonalist karakterinden ötürü işçi sınıfına, hem de demokratik karakterinden ötürü geniş emekçi yığınlarına tam anlamıyla malolacaktır. Kürt emekçi yığınlarıyla yapacağı bağlaşıklık işçi sınıfına demokrasi sürecini daha da derinleştirmek için güçlü bir destek sağlayacaktır.

Şimdi Komünist Partisi'nin önünde Kürt ulusal sorunu da içinde demokrasiye ilişkin her konuda rejim karşıtı olan en geniş demokrasi güçlerinin birliğine katkıda bulunmak gibi belirleyici önem taşıyan bir ödev duruyor. Böyle bir birliği gerçekleştirmek için, bütün öteki demokratik karakterdeki görevlerde olduğu gibi ulusal sorunda da öteki demokrasi isteyen güçlerin bizim programımızdaki çözüm yolunu kabul edip etmediklerine bakmak doğru olmayacaktır. Onların Evren-Özal yönetiminin programını kabul edip etmediğine bakmak, bu programın reddi temelinde birliğe yönelmek tek sonuç alıcı yol olacaktır.

Çünkü, soruyu gelecekte değil bugün, genel olarak değil içinde yaşadığımız koşullarda, tüm burjuvazinin değil Evren-Özal rejiminin Kürt ulusu karşısındaki tutumuyla, bu tutuma karşı çıkan güçler arasındaki çelişkiyi hesaba katarak yanıtlamalıyız. Bunlar hesaba katıldığı zaman rejimin Kürdistan'da tehlikeli ve barbarca sürdürdüğü politikaya karşı olan güçlerin, bizim gibi Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkını tanıyan güçlerden, Kürt ulusal sorunu" doğu sorunu" olarak adlandıran burjuva muhalefet çevrelerine kadar geniş olduğu kendiliğinden anlaşılır. Rejimin Türkiye Kürdistanı'ndaki politikasına şu ya da bu ölçüde süren muhalefetin, Kürdistan'daki yığınların baskısıyla daha da artma potansiyeli taşıdığı da ayrı bir gerçek olarak ortaya çıkıyor.

TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nda Türkiye Kürdistanı'na ilişkin talepleri, bu geniş çevrelerin Kürt ulusal sorununun köklü bir çözümünün koşullarını hazırlayacak olan somut bir platform, kurtuluş için tek yol olan birliğe inananlar için bir dayanaktır. Barış ve Ulusal Demokrasi Programı neleri amaçlıyor?

Kürtler üzerindeki baskılara derhal son verilmesi, Kürtçeye konan yasağın kaldırılması, Kürt ulusunun varlığının ve anayasal hak eşitliğinin tanınması; Kürtlerin kendi görüş ve isteklerini özgürce dile getirebilmesini; Kürt halkına kendi dilinde yayın ve eğitim hakkının sağlanması; Kürt dilinin devlet dairelerinde serbestçe kullanılması, askerlikte, öteki devlet görevlerinde, rütbe ve tayin işlemlerinde Kürt kökenlilere uygulanan her tür ayırımcılığa son verilmesi; Kürt kentlerinin ve köylerinin gerilikten kurtarılması için öncelikli, ivedi bir bölgesel kalkınma programının yaşama geçirilmesi; topraksızlıktan en büyük zararı gören, sıkıntıyı çeken Kürt köylüleri için bir toprak reformu yapılması.

Bunların gerçekleştirilmesi en başta Kürdistan'da serbestçe politik faaliyet yürütülmesini sağlayacaktır. Kürt halkı özlemlerini ve istemlerini şoven devletin baskı ve teröründen kurtulmuş olarak dile getirebilecektir.

Kuşkusuz tüm bunlar asgari istemlerimizdir. Bu dönüşümlerin derinleştirilmesi Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal demokratik güçlerin birliğine, bunların işçi sınıfı hareketiyle bağlaşıklarına ve geniş demokrasi güçleriyle birlikte yürütülen mücadele içindeki yerlerine sıkı sıkıya bağlı olacaktır.

Bizim Kürt sorununun köklü demokratik çözümü için önerimiz açıktır. Şimdiki çabamız Kürt halkının savaşımını şu anda bir adım olsun ileriye götürebilmektir. Bu konuda başkalarının getireceği daha somut, daha reel önerileri benimsemeye ve kendi reform programımızın bir parçası olarak kabul etmeye hazırız.

Başı sayfa 3'de

TOPLUMSAL YAŞAMIN HER ALANINDA DÖNÜŞÜM

Yönetim işlerinde köklü reform

Ekonominin yönetiminde yeni biçimlere geçerken biz, sübjketif faktörü aktifleştirmek istiyoruz. Partimizin Kongresi yönetim işlerinde köklü bir reformdan yana çıktı. Önde gelen bilim adamları ve uzmanlar. MK'den ve hükümetten aldıkları görev üzerine, ekonomi ve yönetim işlerinde tüm sistemin iyileştirilmesi için bütünsel bir konsept üzerinde çalışmaktadırlar. Şunu belirteyim ki, partide, devlet aygıtında ya da ekonomideki kadrolarımız demokrasinin genişletildiği, insan faktörünün aktifleştirildiği ve halkın girişimlerinin geliştiği koşullarda çalışmayı öğrenmek zorundadırlar. Şimdi sözkonusu olan, üretim alanında, kentlerde, bölgeler çapında ve hatta bütün toplum düzeyinde, her yerde sorunların çözümüne halkın katılımını reel olarak sağlamaktır. Kuşkusuz, bu demokratikleşme sürecini kendi yararı için kullanmak isteyen demagoglar bulunabilir. Ama bunlar tek tek kişiler olarak ortaya çıkmaktadır. Asıl geniş yığınlar, toplumda sağlıklı bir havanın egemen kılınmasından, yönetimin emekçilere daha yakın olmasından, onlara danışmasından ve hesap vermesinden, bilgi vermesinden, herkesin yüreğinde olanı söyleyebilmesine titizlik göstermesinden yanadır.

Lenin'in dediği gibi, okuma yazma bilmeyenler politikanın dışında kalır. Şimdi biz ülkemizi okuma yazma bakımından dünyada en ön sıraya getirmiş bulunuyoruz. İnsanlarımızın toplumu ve devleti yönetme işlerine katılma istemi, doğal bir istemdir. Bunu herkes anlamak, kendi düşünce tarzını ve yaklaşımını buna göre, değiştirmek zorundadır.

Açıklık konusuna yoldaşlar, bir kampanyanın ölçüleriyle yanaşmamak gerekir. Açıklık, bir kerelik önlem değildir. Açıklık günümüzde Sovyet yaşam tarzının bir kuralı, bütünsel, ardıcıl bir süreçtir ve bu süreç boyunca kimi sorunlar çözülmekte ve yeni görevler gündeme gelmektedir. Genellikle bu yeni görevler daha karmaşık olmaktadır.

Aynı şeyi eleştiri ve özeleştiri konusunda da söyleyebilirim. Eğer biz kendimizi eleştirmez, analizden geçirmezsek, sonra ne olur? Bu nedenle bu, hem partinin hem de toplumun normal çalışabilmesi için dolaysız bir gereksinim, yaşamsal bir zorunluluktur.

Hattımız şudur, yoldaşlar: Herşey Leninci ilkelere göre gelişmelidir. Sürekli bir büyüme temelinde, politik ve uzmanlık nitelikleri gözönüne alınarak kadroların terfisi temelinde, deneyli ve genç kadrolardan oluşan bir bileşim sağlanmalıdır. Bizim için gerekli olan budur. Bu nedenle bu konuyu biz MK'nin bir Plenum'unda, Kongrenin öne koyduğu görevleri gözönüne alarak görüşmek istiyoruz. Ama şimdi Plenum'u ve alacağı kararları beklemeden, hemen, Plenum'un hazırlık aşamasında kadro çalışmalarının düzeyini yükseltmek için çok işler yapılabilir.

ŞİMDİ NÜKLEER ÇAĞA UYGUN BİR SAĞDUYU MANTIĞI GEREKLİDİR

Başı 1. Sayfada

denle TKP, Özal'ın Moskova gezisi karşısında kayıtsız kalmamaktadır. Özal-Rijkov görüşmesinin gerçekleşmesi, iki ülke arasında ticaret hacmini bir milyar dolara çıkaracak anlaşmaların imzalanması, uluslararası konularda sınırlı da olsa kimi ortak noktaların belirtilmesi ve Sovyetler Birliği'nin yapıcı barış girişimlerinin bu vesileyle bir kere daha kamuoyuna duyurulması, Moskova görüşmesinin olumlu bilançosunu oluşturuyor.

Türkiye Cumhuriyeti'ni bugün resmen temsil eden Özal, Moskova'da Sovyetler Birliği'nin barış önerilerini "yapıcı girişimler" olarak değerlendirmiş ve dönüşünde de Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma konusunda "kararlı" olduğuna inandığını açıklamıştır.

Şimdi sorun Özal'ın samimi olup olmadığı değil, geniş barış güçlerinin, hükümeti bu sözlerin gereğini yerine getirme konusunda ne ölçüde baskı altına alabilecekleri sorunudur. Doğrudan CIA mutfaklarında hazırlanan ve ülkemizdeki Amerikan uzantılarınca yayılan "Sovyet tehdidi" uydurmalarına karşı, Sovyetler Birliği'nin barış girişimlerine karşı uygulanan suskunluk politikasını boşa çıkarmak için, barışsever güçler her zamankinden daha fazla olanaklara sahiptir. Nitekim, daha şimdiden birçok bilim adamı ve aydının nükleer silahlanmaya karşı parlamentoya başvuruları bu kanımızı doğruluyor.

Türk-Sovyet işbirliği nesnel bir zorunluluktur, nükleer çağda bir başka alternatif yoktur. Bu işbirliği, ağır ekonomik sorunlarımızın çözümü, ulusal ekonominin yeni-sömürgeci güçlerden bağımsızlığı, ulusal güvenliğimizin korunması için gerçek bir temel oluşturuyor. Tekstil ürünlerimizi sınırlarından içeriye sokmayan Amerika, bizim sınırlarımızdan içeriye nükleer silahlar, depolar ve savaş planları sokuyor. İşte Türkiye'yi tehdit eden asıl tehlike budur. Sovyetler Birliği'nden ise bizim sınırlarımıza, enerji sorununun çözümünü kolaylaştıracak olan doğal gaz boru hattı uzanıyor. Hiçbir iftira bu çıplak gerçeği örtemez.

Bu görüşmenin sonuçlarını değerlendirirken, dünyada Reagan yönetiminin insanlığın başı üzerinde nükleer ölüm kılıcını şakırdattığını, gelişmekte olan ülkelere karşı haydutça silahlı terör eylemlerine başvurduğunu, Türkiye'yi üsler, nükleer depolar, kimyasal silahlarla donatarak, kendi saldırgan planlarına her geçen gün daha çok bağladığını, mali şantajla, çıkarları harp politikasıyla çelişen sermaye çevrelerini bile kendisine boyun eğmeye zorladığını ve Türkiye'yi "Yıldızlar Savaşı" projesine çekmeye yöneldiğini; ve nihayet, Türkiye'de tarihin en Amerikancı hükümetinin işbaşında olduğunu, bu hükümetin tam da bu görüşme eşiğinde komşu ülkelere karşı şovence kampanyayı körüklediğini, tüm komşu ülkelerde Türkiye'ye karşı güvensizliği arttırdığını, Washington'la gizli askersel anlaşma görüşmelerini sürdürdüğünü unutmamak gerekiyor.

İşte bu koşullarda yapılan görüşmelerden elde edilen sonuçlar, komşu Sovyet Birliği'nin özüyle sözü bir, güvenilir bir dost olduğunun açık kanıtıdır. Sovyetler Birliği, Türkiye'nin NATO üyeliğine ve nasıl bir rejimle yönetildiğine bakmaksızın, iki ülke halkının ve barışın çıkarına olan değişmez bir politika izlemektedir.

Aynı zamanda bu görüşmeler göstermiştir ki, eğer Türkiye'de tüm komşu ülkelerle iyi komşuluk ve dostluk ilişkileri kuran, demokratik bir hükümet bulunsaydı, iki ülke arasındaki işbirliği çok daha gelişebilirdi. Nitekim görüşmelerde her iki taraf da iki ülke arasındaki işbirliği potansiyelinin yeterince kullanılmadığını açıklamışlardır. Bunun sorumlusu Özal hükümetidir.

Ticari ve ekonomik ilişkiler her zaman büyük önem taşımaktadır. Fakat iki ülke arasındaki ilişkilerin politik alana, her şeyden önce insanlığı nükleer felaketten kurtarma, hiç bir ülkenin kendi başına çözemeyeceği global sorunları birlikte çözme alanlarına yayılması, ticari ve ekonomik ilişkilerin çok daha istikrarlı ve geniş kamsamlı olması için elverişli iklim yaratacaktır. SBKP'nin 27. Kongresinde dile getirilen, tüm komşu ülkelerle işbirliği ve dostluk ilişkilerini geliştirme çizgisi, 2000 yılına kadar insanlığı nükleer silahlardan kurtarma önerisi ve M.S.Gorbaçov'un Özal Moskova'da iken yaptığı yeni barışçıl öneriler, iki ülke arasında geniş işbirliği olanaklarını gözler önüne seriyor. Örneğin, Rijkov, Türkiye'ye Amerikan "Yıldızlar Savaşı" projesi yerine Sovyetler Birliği'nin "Yıldız Barışı" porjesine katılma önerisinde bulunmuştur. Ülkemizin bilimsel, teknolojik alandaki gerilikten kurtulması yolunda bu barışçıl alternatif, geniş çevrelerin şimdiden desteğini kazanmıştır. Bilimsel-teknik devrimin sonuçlarını barış yararına kullanma davasında Türk-Sovyet işbirliği çevçevesinde bizim bilim adamlarımızın da katkısı olabilir.

Fakat hükümet, insanlığı ilgilendiren bu temel sorunlara Türkiye Cumhuriyeti'nin kendi katkısını yapmasına engel olan teslimiyetçi bir politika izlemekte, NATO içinde en saldırgan çevrelerle aynı doğrultuda davranmakta, kamuoyunu ise, nükleer savaş tehlikesini önleme konusunda, sorunun ABD ve SSCB arasındaki anlaşmalarla çözülmesini bekleme dışında, Türkiye'nin yapacak bir şeyi olmadığını söyleyerek oyalamakta, savaş karşıtı güçlerin baskısından kurtulmaya çalışmaktadır. Oysa günümüz dünyasının en büyük özelliği, insanlığın geleceğini ilgilendiren savaş ve barış sorunlarının kararlaştırılmasına büyük ve küçük tüm ülkelerin ve bunların halklarının hiçbir zaman olmadığı kadar katkıda bulunabilme olanağına kavuşmasıdır. Meksika'da toplanan Hindistan, Tanzanya, İsveç, Arjantin, Meksika ve Yunanistan gibi, Türkiye de barış davasına kendi katkısını yapabilir. Türkiye NATO içinde bile, silahsızlanma için sesini yükseltebilir ve ülkemizin coğrafi konumunu Washington'dan dolar kopartmak için değil, insanlığın kurtuluşu için kullanabilir.

Türkiye dünyanın dışında değil içinde, taş devrinde değil, nükleer çağda yaşıyor. Şimdi nükleer çağa uygun bir sağduyu mantığı gereklidir.

10 Ağustos 1986

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Yayınlarını, **26 Mayıs 1986** tarihinden itibaren **hergün** saat: **7,8,15,16**'da **31,3** m, **9585**kHz; saat:**11,12**'de **25,4**m, **11820**kHz; saat:**19,20, 23,24**'de **48,4**m, **6200** kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

BİZİM RADYO

Yayınlarını, **26 Mayıs 1986** tarihinden itibaren **hergün** saat: **5,6,21,22**'de **48,5** m, **6200**kHz; saat:**9,10,17,18**'de **31,3**m, **9585**kHz; saat: **13,14**'de **25,4**m, **11820** kHz üzerinden, **Ayrıca**; saat:**13.15, 17.45**'de **31,6**m, **9500**kHz; ve saat: **23, 23.30**'da **50,7**m, **5915**kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

ŞAHİNKAYA OLAYI VE ORDUDA KÖKLÜ BİR REFORM GEREĞİ

Başı sayfa 10'da

verileceğini, Şahinkaya'ların ordu yönetiminde söz sahibi olmalarının nasıl önleneceğini, ordunun nasıl ulusal çıkarların bekçisi haline getirilebileceğini araştırıyor. Yeni askeri darbelerin önüne geçmenin somut, gerçekçi yollarını bulmaya çalışıyor. Ordunun demokratik Türkiye'de demokrasinin korunması görevini yerine getirebilmesinin koşullarının nasıl yaratılabileceğini ortaya koymaya çalışıyor.

TKP, "devletin demokratikleştirilmesi görevinin yerine getirilmesi, ordu sorununun üzerinden atlanarak gerçekleştirilemez" diyor.

Şahinkaya'lar, ordunun içinde çoğunluk değildirler. Yurtsever sivil ve askerler, birleşirlerse rütbeli-rütbesiz Şahinkaya'ları aftedebilirler.

ANAP'IN KÖR GİDİŞİNE DUR DİYELİM

Başı 1. sayfada

Ama ANAP hükümeti, 12 Eylülcüler, bu koşullara karşın baskı ve dayatmayla, şantajla bu seçimleri almak, güçlerini korumak niyetindedirler. Seçim yapılacak illerde ANAP'lılar "bize oy vermezseniz size tek kuruşluk hizmet vermeyeceğiz" diyorlar. Devletin tüm olanakları ANAP'ın hizmetine verilmiştir. TRT muhalefet partilerine verilen birer dakikalık gülünç propaganda süresine karşılık tüm yayınını rejimin, ANAP'ın propagandasına ayırıyor. Hükümet bütçe dışı tutulan fonlar aracılığıyla ANAP'ın seçim kampanyasını finanse ediyor. Tekeller hem kesenin ağzını ANAP için açtılar, hem de aktif olarak propagandaya katılıyorlar.. TÜSİAD Başkanı Sabancı seçimleri ANAP'ın kazanması için yoğun bir çaba içindedir. TÜSİAD'çılar daha seçim kararı alınmadan önce ANAP'ın iktidarda kalmasını sağlamak için yapılması gerekenleri planladılar, stratejilerini çizdiler.

Yine de meydan yalnız onların değildir. Seçim kararı alınmadan önce Türk-İş'in gerçekleştirdiği bir dizi toplantı ve miting işçilerin her gün biraz daha sistemleştirdikleri istemleri ortaya koydu. Muhalefet partilerinin, Sol Birliğin ve partimizin açıkladığı, birbirine yakın, birbirini doğrulayan istemler seçimler öncesinde hükümetin halk düşmanı adımlarına karşı neler yapılabileceğini, hangi temelde birleşilebileceğini gösterdi. Şimdi Türk-İş'in seçim yapılacak illerde mitingler yapma kararı alması ANAP'ı işte bu nedenle telaşlandırıyor. ANAP karşısında diri bir işçi sınıfını, tüm halkın hakkını, hukukunu koruyan işçi sınıfını görmeye bunca zorbalıktan, bunca baskıdan sonra dayanamıyor. Bu nedenle işçilere sendikalara karşı her yolu denemeye, şimdi gündemde olan toplu sözleşmelerde işçi sınıfından intikam almaya onu bu yolla pes ettirmeye çalışıyor. ANAP hükümetinin muhalefet partilerini de zorbalık yoluyla sindirme girişimlerini elden bırakmayacağı anlaşılıyor. SHP üyelerinin tutuklanması, 12 Eylülün şöhretli savcılarının birer ANAP'lı gibi SHP'li avına çıkmaları boşuna değil. Rejim şimdi tüm dikkatini muhalefet partilerini birbirine düşürmeye ANAP'ı aradan sıyırmaya, 10 ilde gösterişli bir sonuç elde etmeye veriyor.

Bütün bu çabalara, ANAP'ın telaşlı seçim kampanyasına karşın bu ara seçimlerde rejime, rejimin partisi ANAP'a darbe vurmak olanaklıdır. Kimi olumlu gelişmeler hükümetin göz boyama operasyonunun boşa çıkartılabileceğini gösteriyor. İşçilerin, sendikacıların toplantılarında, mitinglerinde muhalefetin ANAP karşısında birlik içinde hareket etmesini istemeleri, seçimlerde "ANAP'a oy yok!" demeleri, istemlerini geliştirmeleri ve demokrasi isteminde, rejime karşı birlik isteminde yoğunlaştırmaları büyük önem taşıyor. Bugün işçilerin "ANAP'a oy yok!" demeleri, "ANAP'ın yaptıkları bundan sonra yapacaklarının kanıtıdır" demeleri ve ANAP'ın durdurulmasını istemeleri ara seçimler için muhalefete hem güç veriyor hem de tutulması gereken yolu açık gösteriyor.

Gerçekten de bu ara seçimlerde ANAP'a etkili bir darbe vurulabilir. Ama aynı zamanda unutmamak gerekiyor ki, "ülkede durum açık, ortada ANAP hükümetinin başarısızlıkları halk düşmanı yüzü kanıt istemiyor" diye düşünülerek, kolay bir zafer umuduna kapılmak büyük bir yanlış olur. Evet halkın en çok konuştuğu konu hayat pahalılığı ve zamlar. Yine halkın en çok konuştuğu konular arasında ANAP'lıların yolsuzlukları rüşvet olayları yer alıyor. Ama tüm bunlar neyi gösterir? Eğer halk bu konularda duyarlı ise, bu muhalefet güçlerine bu konularda açık, gerçekçi ve olumlu programlarla ortaya çıkma yükümlülüğü düşüyor demektir. Eğer muhalefet güçleri bu konularda gerçekten yerine getirilebilecek gerçekçi önerilerle halkın karşısına çıkmazlar, eski usül âfaki seçim nutuklarıyla, yalnızca bilinenleri sergilemekle yetinirlerse ANAP hükümetine de etkili demagoji yapma olanağı tanımış olurlar. ANAP kendisi sorumlusu olduğu halde hayat pahalılığı vb. konularda halkın eğilimlerini saptırmayı başaracak bir propagandayı başarıyla yürütebilir.

Türkiye Komünist Partisi ara seçimler öcesinde kamuoyuna sunduğu çıkış yolu önerisini, ulusal demokrasi programını böyle bir anlayışla hazırladı. Gerçekçi, yol gösterici, tüm muhalefet güçlerinin üzerinde birleşebileceği alternatif programlar ortaya koymaya gayret etti. Şimdi tartışılan ve Partimizin 1986 Ulusal Konferansında onaylanacak olan bu reform programları ara seçimler için hazırlanmadı, ama tutulması, izlenmesi gereken yol konusunda, halka önerilmesi gereken yapıcı programlar konusunda ara seçimler için de bir örnek oluşturuyor.

Bu ara seçimlerde ANAP karşısında başarı kazanmanın yolu geniş halk yığınlarının çoktan bilincine çıkmıştır. Bu, muhalefetin birlik içinde hareket etmesi zorunluluğudur. Bu yolun tutulmaması, muhalefetin birbirine düşmesi yığınların istemlerinin tersine ANAP hükümetine başarı yolunun açılması olacaktır. Seçimlerde ANAP'a etkili bir darbe indirilmesi de seçimlerin ANAP'a armağan edilmesi de büyük ölçüde muhalefetin tutumuna bağlıdır.

TKP MK BİLDİRİSİ

Başı 1. sayfada

delerden öteki baskıcı zorba hükümlerden arındırılması demokrasi güçlerinin temel istemleri arasında yer alıyor. Rejim ise bu isteme, bu maddelerle komünistleri, demokratları, yurtseverleri mahkum ederek, bu maddeleri daha da ağırlaştırmaya hazırlanarak yanıt veriyor.

Komünistlere işkence edenlerin onlara en ağır baskıları uygulayanların gerçek yüzlerini halkımız ara seçimler öncesi ortaya çıkan kimi gelişmelerle daha iyi görüyor. TKP davalarında yargılananlar rüşvet aldıkları için, yolsuzluk yaptıkları için, Amerikan silah tekelleriyle gizli anlaşmalar imzaladıkları için mahkum olmadılar. Bunları yapanlar mahkum olanlar değil mahkumiyet kararlarını verenler, verdirtenlerdir. TKP davalarında yargılananlar ise rejimin baskı ve zorbalığına karşı çıktıkları için, halkın hakkını savundukları, ulusal bağımsızlığa sahip çıktıkları, demokrasi istedikleri, sosyalizm için savaştıkları için mahkum edildiler.

Ama TKP, TKP'ye gönül vermiş işçiler, köylüler, aydınlar, gençler ve kadınlar davalarından vazgeçirilemezler. TKP, üzerindeki baskıların sürüp gittiği, ağır mahkumiyetlerin birbirini izlediği koşullarda da mücadelesini sürdürüyor. Türkiye Komünist Partisi'nin hazırlanmakta olduğu 1986 Ulusal Konferansı, bugünlerde tüm halkın, tüm demokrasi güçlerinin tartışmasına sunduğu ülkemizin temel sorunlarına ilişkin önerileri, mücadeleyi sorumlulukla sürdürdüğünün bir kanıtıdır. TKP bu çözüm önerilerini öteki demokrasi güçleriyle tüm yurttaşlarla birlikte geliştirmeye hazır olduğunu da açıkladı. Rejimin mahkemelerinin verdiği ağır cezalar, yasadışı tutulan sol üzerindeki sürekli baskı ve koğuşturmalar, demokrasi güçlerine ardı arkası kesilmeyen saldırılar demokrasi güçlerinin birliğine, bu güçlerin ortak çözüm yollarında birleşmesini önlemeye yöneliktir. Ama çabaları boşa çıkacaktır.

Komünistlerin kendi özel çıkarları yoktur. Onlar halkın çıkarları için savaşıyorlar, rejimin saldırıları da yalnız komünistlere değil halkın geleceğine, demokrasi güçlerinin mücadelesine yöneliktir. İşte bu nedenle verilen mahkumiyet kararlarının bozulması için seslerini yükseltiyorlar. TKP demokrasiden yana olan herkesi birlik için çalışmayı ve TKP üzerindeki baskılara karşı çıkmayı sürdürmeye, mücadeleyi daha da hızlandırmaya çağırıyor.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

REJİMİN PROGRAMININ KARŞISINDA BİRLEŞMEK

Başı 1. sayfada

bu politikalara şu ya da bu ölçüde karşı çıkan, şu ya da bu tutarlılıkta bir karşı programa sahip olan bütün güçleri kapsayan bir yaklaşımı gündeme getiriyoruz. Çünkü bugünkü durumdan ancak böylesi geniş güçlerin ortak mücadelesiyle çıkılabilir. Koşullar bugün başkaca bir realist yolu gündeme getirmiyor.

Böyle olunca, işbirliği yapmak istediğimiz güçleri biz bugünkü aşamada, bizim programımızın nihai amaçlarına bakış açılarına göre değil, rejimin programının ulaşmak istediği maksimum amaçlara bakış açılarına göre değerlendiriyoruz. Son dönemdeki gelişmeler daha açık gösterdi ki, yasa dışı tutulan sol güçlerin yanısıra yasal muhalefet partileri de dış politikada, iç politikada, ekonomik ve sosyal politikalarda, kültür politikasında rejiminkinden şu ya da bu ölçüde farklı, ulusal çıkarlara şu ya da bu ölçüde uygun politikalar savunuyorlar.

O nedenle sorun, devrimci güçlerin programları mı esas alınacaktır, yoksa devrimci olmayan güçlerin programları mı esas alınacaktır, sorusu değildir. Sorun, bugünkü gidişe karşı olan bütün güçlerin üzerinde birleşebileceği bir programın esas alınmasının başarılıp başarılamayacağıdır. İşte bizim Barış ve Ulusal Demokrasi Programımız bu anlayışın ifadesidir.

Gerek genel demokratik görevlerin tam çözümünü amaçlayan devrimci güçler, gerekse yasal muhalefet partileri salt kendi programlarıyla işbirlikçi oligarşinin dışında kalan çoğunluğu birleştiremeyeceklerini görmek zorundadırlar. Bizim demokratik uzlaşmadan, ulusal birlikten anladığımız budur. Bugünkü rejimden çıkışı ve demokratik bir gelişme yolu

na koyulmayı gerçekleştirmek için tek yol vardır: Özlenen değil, gerçekleştirilebilir hedefleri içeren bir değişilik anlayışında birleşmek. Rejim karşıtı yasal muhalefet güçleri geçmişte tahammül etmeyi öğrenemedikleri ya da akıllarından bile geçirmedikleri demokratik haklara (sınırsız grev hakkı, komünistlerin özgürlüğü, Kürt halkının varlığının tanınması gibi) tahammül etmeyi kabul etmeli, devrimci güçler de kendi programlarını benimsemeyecek bu güçlerle birlikte mücadeleyi öğrenebilmelidir.

Eğer Amerikan emperyalizmini ve işbirlikçilerini gerçekten durdurmak, bir daha 12 Eylül'lere izin vermemek, demokrasinin kök salmasını gerçekten istiyorsak (milyonlar bugün bunu istiyor) bundan başka bir yol yoktur. Tersi durumda aradaki ayrılık ve anlaşmazlıklardan yararlanacak ve böylece uğursuz programını uygulamayı sürdürecek olan gene yalnızca ABD emperyalizmi ve işbirlikçi oligarşi olacaktır.

HEM İŞ YAPMAK HEM DE İŞ ÜZERİNDE ÖĞRENMEK ZORUNDAYIZ

Başı sayfa 2'de

alçakgönüllülükle yardımcı olmaktır. Bu da, sözle değil, işle olur.

Sözün önemini elbette küçümsemeyeceğiz. Başkalarında gördüğümüz yanlışları elbette açık dile getireceğiz. Ama, bağlaşıklarımızı "pes ettirmek", "ezmek" için değil, ikna etmek için çalışacağız. "Sabırlı, uzun erimli bir ikna politikamız olmalıdır." (agy.)

Bu elbette kolay değil. Hele çoğu durumda "bizi pes ettirmek" istekleri hâlâ kuvvetliyse hiç kolay değil. Ama en iyi yöntem, gene çuvaldızı kendimize batırmaktır. Bizim politikamız doğrudur. Dostlarımızı ikna edemiyorsak, gerektiği gibi anlatamıyoruz demektir. Gene unutmayalım, her konuda başkalarından birşey öğrenmeye hazır değilsek, başkalarına birşey öğretmek de olanaklı olmaz.

Sorun, bir yerde de, ideolojik-politik tartışmaların, eleştirilerin gündemini yaşamın dayattığı somut sorunlara yöneltmeyi başarıp başaramadığımızla bağlıdır. Bunu başarabilirsek, tartışmanın gündemini yığın çalışmasının, yığın örgütünün somut görevlerine, politik mücadelenin yakıcı sorunlarına yönlendirebilirsek, herkesi görüşlerimizin doğruluğuna ikna etmek daha çabuk olmasa bile, daha kolay olacaktır. Çünkü bağlaşıklık yapmak istediğimiz hiç kimse bu sorunlara ilgisiz kalamaz, herkes bu sorunlarda bir görüş sahibi olmak zorunda ve pratik (doğrunun tek ölçütü pratiktir), bu konularda hakemliğini kolaylıkla yapabiliyor.

Bütün bunları ancak, partimizin politikasını çok iyi özümsemekle ve yığınların çıkarlarını, onların mücadelesini yükseltme görevini en başa almakla başarabiliriz.

* * *

"Nerede bir komünist varsa, TKP oradadır!" Kimi zaman bu belginin yalnızca 12 Eylül sonrası bağı kopmuş yoldaşları ilgilendirdiği sanılıyor. Hayır! Bu belgi, partiye bağlı, onun politikasını kavramış bir komünistin her zaman önündeki görevleri kendi girişimciliği ile çözebileceğini ve çözmesi gerektiğini anlatıyor. Bu belgi, çok farklı koşullarda ve alanlarda çalışan komünistlerin aynı politikayı ve disiplini savunduğunda, her yerde aynı başarılı sonuçların alınabileceğini gösteriyor. Bu belgi, her komünistin bütün partiden bütün çalışmadan kendisini sorumlu hissetmesini, bir tek komünist bile aksadığında, bütün partinin zarar göreceğini öğretiyor.

Bizler bir çok şeyi yeni görevleri çözerken öğrenmek zorundayız. Hem iş yapmak, hem iş üzerinde öğrenmek zorundayız. Eski bilgilerimiz ve deneylerimiz birçok durumda yetersiz kalıyor. Bu nesnel bir durum.

Dünyada ve Türkiye'de öyle koşullar oluştu ki, yeni görevleri saptayıp, formüle etmek bile yoğun bir çaba gerektiriyor. Partimiz Ulusal Konferans Tezleri ile politik mücadeleden, parti yaşamına kadar her alanda yeni görevleri açık ve somut ifade ederek önümüze koydu.

Şimdi eski deneylerimizi, çalışma tarzımızı, yaklaşımlarımızı gözden geçirip değerlendirmeliyiz. Sonuç alıcılığı pratikte sınanmış ne varsa titizlikle korumalı, eskimiş, yeni görevlerin çözümüne gitmede bizi engelleyen ne varsa kaldırıp atmalıyız. Partimizin önümüze koyduğu yeni görevleri çözmede zorluk çekiyorsak, ya politikamızı tam özümseyememiş ya da eskimiş, yanlış anlayışlardan kurtulamamışız demektir. Bunlardan kurtulmanın yolu göreve daha sıkı sarılmaktır. Mücadele içinde herşeyi daha iyi öğreneceğiz.

"İçimizde ya da dışımızda bizim bütün bu iyiniyetimizi, alçak gönüllülüğümüzü, demokratik tutumumuzu kötüye kullananlar çıkabilir" gibi bir endişe yersizdir. Böyle endişelere kapılmak yalnızca bizi frenler. Marksizm-Leninizm, Leninci çalışma tarzı kötüye kullanılamaz. Kötüye kullanılabilecek olan yalnızca bizim kendi eksiklik ve yanlışlıklarımız, Leninci ilkeleri uygulamadaki zayıflıklarımız olabilir. Tek endişemiz böyle bir zayıflığa düşme konusunda olsun!

Türkiye Komünist Partisi, 1986 Ulusal Konferansı'ndan, bütün örgüt ve üyeleri çevresine enerji ve umut saçan bir parti olarak çıkmayı başarmalıdır. Türkiye toplumunun kendini koruma ve yenileme isteğinin muazzam bir enerjiye dönüşmesine ancak böyle katkıda bulunabiliriz.

ATILIM *15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM, Abone:1 yıllık 48DM*

ŞAHİNKAYA OLAYI VE ORDUDA KÖKLÜ BİR REFORM GEREĞİ

● **Mehmet ERGÜL**

Türkiye Komünist Partisi'nin **"Silahlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı - Ulusal Demokrasi ve Ordu"** tezlerini demokrasi güçlerinin tartışmasına sunduğu günlerde, Tahsin Şahinkaya olayı bir kez daha gündeme geldi.

Bu olay, TKP'nin tezlerinde belirtilen olguları tümüyle doğruluyor. Ordunun en tepesi, nasıl ABD askersel-sanayi kompleksiyle sıkı ilişkiler içine giriyor? Nasıl işbirlikçi tekelci sermaye çevreleriyle içiçe geçiyor? Hepsi birden halka karşı nasıl bir domuz topu gibi birleşiyorlar? F-16 anlaşmasıyla Türkiye'nin savunması, ekonomisi ve özellikle ihracatı, nasıl büyük ölçüde ABD askeri-sanayi çevrelerine bağlanıyor? Şahinkaya olayı, bu süreçten bir kesit, onun ete-kemiğe bürünmüş biçimidir.

Daha 1945 yılında ABD'de

Şahinkaya'nın ABD askeri çevreleriyle ilişkisi, Marshall Planı ve Truman Doktrini nden birkaç yıl öncesine uzanır. Şahinkaya, henüz **21** yaşında bir teğmen iken ABD'ye gitti. 1945 yılında ABD'de **Uçuş Okulu**'nu bitirdi. Sonra Napoli'de NATO'nun Güney Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda karargâh subaylığı yaptı. Ardından CENTO'da Türk Askeri Temsil Heyeti Başkanlığı'nda bulundu (**Cumhuriyet,** 13 Eylül 1980).

Şahinkaya'nın Amerikalılarla ilişkilerine paralel olarak, yerli büyük sermaye çevreleriyle ilişkilerinin de geliştiğini görüyoruz. Bu ilişkiler, Şahinkaya'nın Bandırma'da Hava Taktik Üs Komutanı olarak görev yaptığı 1968 yılına kadar uzanmaktadır. Bölgede İbrahim Bodur, Recep Gencer, daha sonra Ankara'da Yüksel Gürimtan gibi işadamlarıyla başlayan ilişkiler gitgide daha gelişmiş, Şahinkaya ailesi, **Kalebodur, Bagfaş, İşkur, Gama** gibi şirketlere ortak olmuştur.

Şahinkaya'nın ordu içinde yükselmesi de, bu ilişkilerin gelişmesiyle atbaşı gitmiştir. Emekli general **Güngör Önal**'ın belirttiği gibi, Şahinkaya **"terfilerde hep eleğin üzerinde kalmıştır."**

Merzifonlu bir berberin oğlu olan bu taşra delikanlısı, bir yandan yükünü tutarken, bir yandan da Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na kadar yükselmiştir. Şahinkaya'nın hep eleğin üzerinde kalışının nedeni, onun olağanüstü yeteneklerinden çok, ABD Ordu Yönetmenliği'nin **FM 30-31 Kararlılık Operasyonları** bölümünde yer alan şu noktada yatıyor. Burada deniyor ki: "ABD Ordusu'nun Ev Sahibi Ülke Ordusu'ndan çıkarları, yalnızca meslekî işbirliğinden ibaret değildir. Çok daha geniş olarak siyaset ihraç ederler. ABD Ordusu'nun istihbarat operasyonları, Ev Sahibi Ülke Ordusu'nda **Amerika'ya yakınlığıyla tanınan subayların terfi etmelerine çalışma hedefine de yöneliktir."** (**Yankı,** 22-28 Ekim 1979).

Tahran'da ABD Elçiliği'nde Şah'ın devrilmesinden sonra ele geçirilen "gizli" Amerikan belgelerinde, Şahinkaya'nın Merkezi İstihbarat Dairesi CIA ile yakın ilişkiler içinde olduğu ortaya çıkmıştır. Örneğin, bu belgelerden biri, 1 Şubat 1979 tarihini taşıyor ve Şahinkaya'nın Ankara'daki ABD Büyükelçiliği Müsteşarı **Robert Dillon** ile ilişki içinde olduğunu gösteriyor (**Milliyet,** 13 Ocak 1985).

Şahinkaya'yı 12 Eylül darbesinden beş ay önce, **Yeni Forum** başyazarı Prof. Aydın Yalçın ve **Tercüman** gazetesi gibi Amerikancı çevrelerin düzenlediği "Anayasa ve Seçim Sistemi" konulu seminere kutlama telgrafı çekerken görüyoruz. "Eylemli bir Hava Kuvvetleri Komutanı"nın 1961 Anayasası'nı (devletin temel yapısını) yıkmayı amaçlayan böyle kışkırtıcı bir kalkışımdan yana açık tavır koyması, haklı olarak demokratik çevrelerde tepki uyandırmış, örneğin Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, bir yazıyla bu tutumu eleştirmiştir (**Cumhuriyet,** 27 Nisan 1980).

Şahinkaya, 12 Eylül darbesinden 36 saat önce de, CIA'nın Türkiye masası "eski" şefi **Paul Henze** ile birliktedir. 12 Eylül darbesi haberi ise, Beyaz Saray'dan Paul Henze'ye **"Müjde, senin oğlanlar, senin generaller Türkiye'de darbe yaptılar"** diye iletilmiştir (M.Ali Birand, **12 Eylül,** Saat 0.04, s. 286).

ABD yönetiminin "12 Eylül harekâtını anlayışla karşıladıklarını" bildiren açıklaması ise doğrudan Paul Henze tarafından kaleme alınmıştır (Yalçın Doğan, **Dar Sokakta Siyaset,** s. 19).

F-16 ihanet anlaşması

Evren'in "milli savunma sanayimizin temeli" diye tanıttığı F-16 savaş uçakları anlaşmasına ilişkin görüşmeler, cunta içinde Tahsin Şahinkaya tarafından yürütülmüştür. Uçak bedellerinin bir bölümünü oluşturan **"Offset"** anlaşması kapsamına ise, Şahinkaya'nın ortak olduğu şirketlerin hepsi alınmıştır. Bu şirketlerin hepsine, aynı zamanda, **General Dynamics** ve onunla bağlantılı şirketlerin de **(Wohle Metallgesellschaft, Höchst, Phelps Dodge)** ortak edildiğini görüyoruz. Böylece General Dynamics, kendine bağlı şirketlerle birlikte, boraks, kobalt, alüminyum, çinko, bakır gibi stratejik madenlerimizden haberleşmeye, tarım ürünlerimize varıncaya kadar ekonomimizin hemen her alanı üzerinde karar ve yetki sahibi olabilmektedir.

Bu, özünde, ekonomi ve savunma sanayimizin, Siyonistlerin egemen olduğu bir Amerikan silah tekeline bağlanması anlamına gelmektedir. Dahası, ulusal ekonomimizin temeli olan KİT'ler de yine bu grup tarafından tasfiye edilmek istenmektedir. General Dynamics'in bankeri olan ve Özal hükümetine üstelik bir de parayla akıl satan Lazard Freres ve Morgan Grubu ise, başta Etibank olmak üzere KİT'lerin tasfiyesi için planlar hazırlamıştır. Morgan Grubu, en başta 400 trilyon liralık boraks rezervlerimizin kendine bağlı **US Borax** adlı kuruluşa devrini öngörmektedir.

İşte "milli savunma sanayimizi kuruyoruz" aldatmacası altında, F-16 projesiyle ekonomimiz ve savunmamız nerdeyse toptan Amerikan askersel-sanayi çevrelerinin, onun içinde de özel olarak Siyonistlerin kanlı ve insafsız ellerine terkedilmektedir.

Bütün bunlar Evren'in bilgisi dışında mı olmuştur? Hayır. Evren, daha 1981 yılında Şahinkaya'nın ortağı olduğu Bagfaş'ı gezmiş, burada kendisine ve Şahinkaya'ya, her nedense "basına kapalı tutulan bir brifing verilmiştir (**Hürriyet,** 20 Temmuz 1981).

F-16 uçaklarını seçme kararı, resmen Evren'in başkanlık ettiği 5 Eylül 1983 günlü Bakanlar Kurulu toplantısında alınmıştır. Üstelik bundan beş ay önce, General Dynamics tekeli, ihraç ürünleri kapsamına giren şirketlerin temsilcilerine İstanbul Sheraton Oteli'nde bir yemek vermiştir. General Dynamics'in eski yöneticilerinden Veliotis'in Türkiye'de rüşveti dağıttığını söylediği **Mellor** ile şirketin Türkiye Pazarlama Müdürü **Oates Schwarzenberg** de bu yemekte hazır bulunmuştur. Orada Nokta dergisinin muhabiri, General Dynamics'in temsilcisine şu soruyu sormuştur: "Sizin uçak seçilsin veya seçilmesin... Hükümet değişince, Türkiye'nin uçak seçimi konusundaki kararının değişebileceğini düşünüyor musunuz?"

Amerikan silah şirketinin temsilcisi, F-16 uçaklarının seçileceğine öylesine güven duymaktadır ki, hiç ikircimsiz şu karşılığı vermiştir: **"Hükümet değişebilir, ama Sayın Cumhurbaşkanı değişmeyecek."** (**Nokta,** 25 Nisan 1983)

Görülüyor ki, F-16 ihanet anlaşması, sadece Şahinkaya ile sınırlı değildir. Amerikan silah tekeliyle bağlantılar, çok daha önceden ve doğrudan Evren'in bilgisi içinde, direktifi altında kurulmuş, F-16 uçakları kararı ve "Offset" bağlantıları, uçağın resmen seçimi kararından çok daha önce Evren'le sıkı ilişki içinde gerçekleştirilmiştir.

Orduda köklü reform gereği

Şahinkaya olayı, demokrasinin yokedilmesi, 1961 Anayasasının kaldırılması, ekonominin ve savunmanın ABD emperyalizmine, askersel-sanayi kompleksinin çıkarlarına bağlanması, rüşvet, yozlaşma, kısacası yakın dönemin bütün olumsuzluklarının birleşip yoğunlaştığı bir örnek olaydır.

Şahinkaya, bir dönemin Hava Kuvvetleri Komutanı'dır. Demokrasiyi yok eden cuntanın beş üyesinden birisidir. 12 Eylülcü generaller, seçimle gelmiş bir yönetimi zor yoluyla, emir-komuta zinciri içinde Silahlı Kuvvetlere dayanarak devirdiler. Bu nedenle Şahinkaya olayı orduda köklü bir reform gereğini kanıtlayan bir olaydır.

Bugün ABD ve önde gelen NATO üyesi ülkelerin yöneticileri Türkiye'ye bir ileri karakol gözüyle bakıyorlar. Silahlı Kuvvetler'in ABD emperyalizmine bağlı bir jandarma gücü olmasını istiyorlar. Onların bu isteklerinin yerine getirilmesinde güvenceleri, eğittikleri, üst kademelere tırmandırdıkları Amerikancı subaylardır. Militarist generaller, ABD emperyalizmlnin verdiği bu görevi canla başla kabul ediyorlar. Ordunun alt kademelerine benimsetmek için de her yolu, yöntemi deniyorlar. Ordu mensuplarının politik-sosyal yaşamın dışında tutulması bunun içindir. Ordu iç yapısının ABD planlarına göre düzenlenmesi, eğitimin ABD normlarına göre yapılması bunun içindir. Her türlü gelişmeye düşman, antikomünist, barış düşmanı bir eğitimin yürütülmesi bunun içindir. Bütün bunlar ordunun yurt savunması görevinden uzaklaşması, ülke içinde demokrasiye, ilerlemeye karşı bir işlev görmesini sağlamak için yapılıyor. Ordu üst yönetimi, bugün de Milli Güvenlik Kurulu ve başka araçlarla yönetimde etkinlikle söz sahibidir. Şahinkaya'lar hâlâ ordunun başındadırlar. Yeni Şahinkaya'lar ise tırmanmaya devam ediyor.

TKP'nin **"Silahlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı"** işte bu duruma nasıl son

Arkası 7. sayfada